

นิทานพื้นบ้าน

กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือส่งเสริมการอ่าน

เรื่อง

นิทานอีสป

ระดับประถมศึกษา

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์จำหน่ายครั้งที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๔

จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

ISBN 974-01-2151-9

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้ปรับปรุงหนังสือเรื่อง นิทานอีสป ให้เป็นหนังสือ
ส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้
พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๒๖

(นายบรรจง ชูสกุลชาติ)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้อนุญาตให้ใช้หนังสือเรื่อง “นิทานอีสป” ซึ่งมหาอำมาตย์โท พระยาเมธาธิบดี เป็นผู้เรียบเรียง เป็นแบบสอนอ่าน ชั้นมูลศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔ และใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบหรืออ่านเพิ่มเติมชั้นประถมปีที่ ๒ ในโอกาสต่อมาคณะกรรมการปรับปรุงหนังสืออ่านสำหรับเด็ก กรมวิชาการได้พิจารณาเห็นว่า หนังสือนี้ซึ่งรวบรวมนิทานไว้จำนวน ๔๕ เรื่อง แต่ละเรื่องมีเนื้อหาเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน จึงได้มอบหมายให้ คุณหญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา เป็นผู้ตรวจขึ้นสุดท้าย และ นายปัทมา ไชยะคำ เป็นผู้วาดภาพประกอบ เพื่อใช้เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับประถมศึกษาต่อไป

กรมวิชาการหวังว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนและผู้อ่านทั่วไป และขอขอบคุณคณะกรรมการฯ ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำทุกท่านเป็นอย่างมากไว้ ณ โอกาสนี้

(นายสุรเดช วิเศษสุรการ)

อธิบดีกรมวิชาการ

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖

คำชี้แจงของผู้แต่ง

หนังสือนิทานอีสปเล่มนี้ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เริ่มเป็นผู้ทรงแนะนำให้อาษาเจ้าแฉ่งขึ้น ให้ใช้ภาษาง่าย ๆ และประโยคสั้น ๆ สำหรับเด็กในชั้นมูลศึกษาจะได้ใช้เป็นแบบสอนอ่านในเมื่อเรียนแบบเรียน มูลศึกษาจบเล่มแล้ว ธรรมเนียมหนังสือที่เป็นแบบสอนอ่านอย่างดีไม่ว่าจะ แฉ่งขึ้นในภาษาใด ๆ ย่อมแต่งประโยคอยู่สองอย่าง อย่างหนึ่งเพื่อให้มีความรู้ในวิชาหนังสือดีขึ้น เช่นให้อ่านหนังสือคล่อง ให้อ่านถูกระยะวรรคตอน ให้ทั้งผู้อ่านและผู้ฟังเข้าใจความได้ชัดเจน กับให้จำตัวสะกดการันต์และ ถ้อยคำสำนวนที่ดีได้เป็นต้น อีกอย่างหนึ่งซึ่งเป็นข้อสำคัญยิ่งและซึ่งครูมักจะ ละเลยกันเสียมากก็คือเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ปัญญาความคิดที่จะใคร่ครวญตาม เนื้อเรื่องที่ได้อ่านแล้วให้เห็นประจักษ์ขึ้นในใจตนเอง ว่าภาษิตที่ท่านกล่าวไว้ ล้วนเป็นของดี และถ้าคนประพฤติตามก็จะได้รับประโยชน์ด้วยกันทุกคน ไม่เลือกหน้าว่าผู้ใด ความเพ่งประโยชน์ในข้อสองนี้ ถ้าครูจะปฏิบัติให้สำเร็จ ได้ดังประสงค์ ก็มีข้อที่จะแนะนำอยู่บ้างคือ เมื่อนักเรียนอ่านบทใดไปแล้ว อย่าให้ครูถือว่าเป็นเสร็จธุระของตนแต่เพียงเท่านั้น จงอุดหนุนซักถามสกดสะแกง ให้นักเรียนคิดตอบตามเนื้อเรื่องได้โดยอนุมติของตนเอง เช่นนิทานเรื่อง ราชสีห์กับหนู เมื่อป็นให้นักเรียนในชั้นอ่านเป็นตอน ๆ จนจบแล้ว ครูควร ให้นักเรียนคนหนึ่งถูกขึ้นเล่าให้ฟังจนตลอดเรื่อง แล้วถามนักเรียนเป็นคน ๆ ไปได้ว่า ราชสีห์ที่ในรูปนั้น หน้าตาเป็นอย่างไร เชื้อชาติเป็นอย่างไร ถ้าเด็ก ไปพบเข้าตามทางสักตัวหนึ่งจะทำอย่างไร ส่วนหนูนั่นใคร ๆ ก็รู้จัก ที่บ้านใคร มีหนูชุมบ้าง หีบไม้หนา ๆ และพื้นกระดานแข็ง ๆ ทำไมหนูจึงทะลุออก เข้าไปได้ ฟันหนูเป็นอย่างไร ราชสีห์โกรธหนูเมื่อตะครุบหนูไว้ได้แล้วทำไมจึง ปล่อยตัวไปเสีย ใจคอราชสีห์เป็นอย่างไร ถ้าราชสีห์ฆ่าหนูเสียในเวลาโกรธ

เมื่อมาถึงคราวที่ราชสีห์ติดบ่วงแล้วต้องอัปจนเข้าดังนี้ราชสีห์จะเป็นอย่างไร
ใจคอหนูเป็นอย่างไร ดังนี้เป็นต้น

ในที่สุดนี้ข้าพเจ้าถือเป็นโอกาสขอแจ้งว่าพระเดชพระคุณเสด็จในกรม
พระที่ได้ออกพระนามมาแล้ว ได้ทรงพระกรุณาแก่ข้าพเจ้าเป็นพิเศษ คือ ได้
ทรงเป็นพระธุระช่วยแนะนำตรวจแก้และคัดเดิมแบบสอนอ่านเล่มนี้ โดย
พระองค์เองทุก ๆ บท ทุก ๆ ตอนจนตลอดเล่ม พระเดชพระคุณเป็นล้นเกล้าฯ
หาที่สุดมิได้

พระจรัสวณะพันธ์ (สารค์)

วันที่ ๒๒ ธันวาคม ร.ศ. ๑๓๐

สารบาญ

	หน้า
นิทานที่ ๑ เรื่องราชสีห์กับหนู	๑
นิทานที่ ๒ เรื่องพ่อกับลูก	๔
นิทานที่ ๓ เรื่องลากับจิ้งหรีด	๕
นิทานที่ ๔ เรื่องหมาจิ้งจอกกับนกกระสา	๖
นิทานที่ ๕ เรื่องหมาจิ้งจอกกับแพะ	๘
นิทานที่ ๖ เรื่องกากับนกยูง	๑๐
นิทานที่ ๗ เรื่องเด็กจับตักแตน	๑๓
นิทานที่ ๘ เรื่องมดจ๋ามกับจิกจัน	๑๕
นิทานที่ ๙ เรื่องไก่กับพลอย	๑๗
นิทานที่ ๑๐ เรื่องกระด่ายกับเต่า	๑๘
นิทานที่ ๑๑ เรื่องเทวดากับคนขับเกวียน	๒๐
นิทานที่ ๑๒ เรื่องหมากับเงา	๒๒
นิทานที่ ๑๓ เรื่องลูกอ้นกับแม่อ้น	๒๔
นิทานที่ ๑๔ เรื่องชาวนากับงูเห่า	๒๕
นิทานที่ ๑๕ เรื่องลา หมาจิ้งจอก กับราชสีห์	๒๖
นิทานที่ ๑๖ เรื่องแมลงวันกับไอน้ำผึ้ง	๒๘
นิทานที่ ๑๗ เรื่องหมาป่ากับลูกแกะ	๒๙
นิทานที่ ๑๘ เรื่องหมาไล่เนื้ออาชุนาก	๓๒
นิทานที่ ๑๙ เรื่องหมาอยู่ในรางหญ้า	๓๔
นิทานที่ ๒๐ เรื่องไก่แจ้กับเหยี่ยว	๓๕

นิทานที่ ๒๑	เรื่องหมาจิ้งจอกหางค้วน	๓๗
นิทานที่ ๒๒	เรื่องลูกแพะกับหมาป่า	๓๘
นิทานที่ ๒๓	เรื่องหมาจิ้งจอกกับเม่น	๔๒
นิทานที่ ๒๔	เรื่องอึ่งอ่างกับวัว	๔๔
นิทานที่ ๒๕	เรื่องลูกปูกับแม่ปู	๔๖
นิทานที่ ๒๖	เรื่องพวกหนูประชุมปรึกษากัน	๔๘
นิทานที่ ๒๗	เรื่องนกอินทรีกับหมาจิ้งจอก	๕๐
นิทานที่ ๒๘	เรื่องชาวสวนกับลูก	๕๓
นิทานที่ ๒๙	เรื่องท้องกับตัว	๕๕
นิทานที่ ๓๐	เรื่องเทพารักษ์กับคนตัดไม้	๕๖
นิทานที่ ๓๑	เรื่องนายพรานกับไก่ฟ้า	๕๘
นิทานที่ ๓๒	เรื่องหนู กับ กับเหยี่ยว	๖๑
นิทานที่ ๓๓	เรื่องราชสีห์ชั้นสุตรลมหายใจ	๖๕
นิทานที่ ๓๔	เรื่องกบเลือกนาย	๖๗
นิทานที่ ๓๕	เรื่องชายแก่กับหมอ	๖๘
นิทานที่ ๓๖	เรื่องคันไถกับคันอี	๗๑
นิทานที่ ๓๗	เรื่องหมาจิ้งจอกกับราชสีห์	๗๓
นิทานที่ ๓๘	เรื่องแม่เนื้อกับนายพรานป่า	๗๕
นิทานที่ ๓๙	เรื่องหมาดู่	๗๘
นิทานที่ ๔๐	เรื่องพ่อค้าเกลือกกับโคต่าง	๘๐
นิทานที่ ๔๑	เรื่องกระด่ายป่ากับกบ	๘๒
นิทานที่ ๔๒	เรื่องกวางกับเสือ	๘๕
นิทานที่ ๔๓	เรื่องลิงกับคนทอดแห	๘๘
นิทานที่ ๔๔	เรื่องคนเลี้ยงแพะกับลูกเสือ	๙๐
นิทานที่ ๔๕	เรื่องคนเลี้ยงวัวกับวัวหาย	๙๑

นิทานที่ ๑
เรื่องราชสีห์กับหนู

ราชสีห์ตัวหนึ่งนอนหลับอยู่ใต้ต้นไม้ ในเวลานั้น หนูตัวหนึ่งขึ้นไต่ข้ามตัวราชสีห์ ราชสีห์รู้สึกตัว คืบขึ้น กระโดดตะครุบเอาหนูตัวนั้นไว้ได้ ราชสีห์นึกโกรธจะฆ่าหนูตัวนั้นเสีย หนูจึงร้องวิงวอนว่า

“ข้าพเจ้าขอชีวิตไว้สักครั้งหนึ่งเถิด อย่าเพ่อฆ่าข้าพเจ้า เสียเลย ถ้าท่านปล่อยข้าพเจ้าไป ข้าพเจ้าจะมีสิมคุณของท่านเลย”

ราชสีห์หัวร่อแล้วว่า “ตัวเองเล็กเท่านี้ เอ็งจะมาทดแทนคุณเราอย่างไรได้” ว่าจะแล้วก็ปล่อยหนูไป อยู่มามิช้านาน ราชสีห์ตัวนั้นไปคึกปวงแล้วที่นายพรานเขาคักไว้ จะคืนรนเท่าไรก็ไม่หลุด ราชสีห์สิ้นปัญญา ลงร้องกรวญคราง

ก้องไปทั้งป่า ฝ่ายหนูตัวนั้นได้ยินเสียงราชสีห์ร้อง จำได้จึงวิ่งมาป็นขึ้นไปบนคันแล้ว เอาฟันแทะเชือกขาด ให้ราชสีห์หลุดรอดพ้นจากความตายไปได้

หนูจึงร้องไปแก่ราชสีห์ว่า “แต่เดิมท่านก็หัวร่อเยาะข้าพเจ้าว่า เอ็งตัวเล็กเพียงเท่านี้ จะแทนคุณท่านอย่างไรได้ มาบัดนี้ข้าพเจ้าก็ได้แทนคุณของท่านซึ่งเป็นสัตว์ใหญ่และมีกำลังมาก ให้เห็นประจักษ์แก่ตาท่านอยู่เองแล้ว”

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าแม้แค่
ผู้เลวทรามก็อย่าได้ดูถูก ถ้าเรา
ทำดีแก่เขา เขาอาจจะแทนคุณเราได้

นิทานที่ ๒ เรื่องพ่อกับลูก

ชายแก่คนหนึ่งมีลูกหลายคน ลูกเหล่านี้นะทะเลาะกันจนวายเป็นอยู่เสมอมิได้ขาด พ่อสั่งสอนเท่าใด ลูกเหล่านี้นก็ไม่เลิกทะเลาะกัน วันหนึ่งพ่อจึงบอกให้ลูกไปหาแขนงไผ่มาคนละสองสามอันตามแต่จะหาได้ เมื่อไผ่มากพอแล้ว พ่อเอาแขนงไผ่เหล่านั้นม้ครวมกันเข้าเป็นกำเดียว ส่งให้ลูกหักแขนงไผ่ทั้งม้โดยเค้มกำลงที่ละคน ๆ ก็ไม่มีใครหักไผ่สักคนเดียว พ่อจึงแ้ก้ม้แขนงไผ่ แล้วยื่นให้หักแต่คนละอัน ๆ ลูกก็หักไผ่ พ่อจึงพูดให้ฟังว่า

“นี่แหละลูก ถ้าพวกเจ้ารักกัน พร้อมใจกัน ช่วยธุระกันไม่ว่าในการงานใด ๆ ให้กลมเกลียวเป็นอันเดียวกัน พวกเจ้าจะมีกำลงมั่นคงเหมือนกับแขนงไผ่ทั้งม้ ถึงใครคิดร้ายก็จะทำร้ายแ้แก่พวกเจ้ามิได้ แต่ถ้าเจ้าทะเลาะวิวาทแตกกันเป็นต่างคนต่างใจแล้ว ก็จะเช่นเดียวกับแขนงไผ่เป็นอัน ๆ ใครเขาจะทำร้าย ทำไปทีละคน ๆ ก็จะหมคพวกเจ้าทุกคนในไม่ช้านานเท่าใด”

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ความรักใคร่ช่วยเหลือกันและกัน ไม่วิวาทกัน ย่อมเป็นกำลงค้วกันทุกคน

นิทานที่ ๓ เรื่องลากับจิ้งหรีด

ลาเฝ้าหนึ่งกินหญ้าอยู่ที่ชายป่า ได้ยินเสียงจิ้งหรีดร้องเพราะจับใจ อยากจะใคร่ร้องโต้บ้าง จึงไปตามจิ้งหรีดว่า

“เจ้ากินอะไรจึงร้องโต้เสียงเพราะอย่างนี้”

จิ้งหรีดบอกว่า “เรากินน้ำค้าง”

ลาได้ยินดังนั้นก็อกหญ้าออกน้ำแต่วันนั้นมา ตั้งหน้าแต่เที่ยวเสียน้ำค้างกินตามใบหญ้า ใบไม้ ในไม่ช้าก็ตาย

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า สิ่งไรที่ผิดวิสัยของคนไปทำเข้าอาจจะให้โทษ

นิทานที่ ๔ เรื่องหมาจิ้งจอกกับนกกระสา

หมาจิ้งจอกตัวหนึ่งกังปลาติดคอ จึงไปว่าจ้างนกกระสาให้ช่วยเอาจะงอยปากล้วงลงไปคาบเอาก้างปลาออกจากคอ เมื่อนกกระสาคาบเอาก้างปลาขึ้นมาได้แล้ว จึงทวงค่าจ้าง ฝ่ายข่างหมาจิ้งจอกกลับทำเป็นโกรธขบเขี้ยวเคี้ยวฟัน ค่ำราว่า

“ชะ ชะ เอ็งนี่กำเริบนักทีเดียวเมื่อจะงอยปากเอ็ง
เข้าไปอยู่ในคอของข้า ถ้าข้างบเอ็งก็ตายเปล่า ที่ปล่อย
ให้เอ็งเอาปากออกมาได้เช่นนี้ คุณของข้ายังไม่เป็นค่าจ้าง
พอแล้วหรือ”

นกกระสาก็ไม่รู้จะเอาค่าจ้างอย่างไรแก้หมาจิ้งจอก

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ผู้มีกำลังน้อยทำคุณแก่
คนพาลนั้น ยากที่จะให้คนพาลรู้สึกคุณ

นิทานที่ ๕ เรื่องหมาจิ้งจอกกับแพะ

หมาจิ้งจอกตัวหนึ่งตกลงไปในบ่อลึก จะพยายาม
ตะเกียกตะกายสักเท่าใด ก็ขึ้นไม่ได้ เมื่อจนปัญญา ก็เกาะ
ข้างบ่อหนึ่งอยู่ แต่พอไม่ให้จมน้ำตาย ขณะนั้นมีแพะตัว
หนึ่งกระหายน้ำเดินมาที่ปากบ่อ เห็นหมาจิ้งจอก
ลงไปอยู่ในบ่อนั้น จึงร้องถามหมาจิ้งจอกลงไป
ว่า “น้ำลึกหรือตื้น รสจืดสนิทหรือกร่อย
ดื่มเป็นอย่างไร” หมาจิ้งจอกได้ฟัง
ดังนั้นก็ดีใจ หมาจิ้งจอกจะลวงแพะเอ

ตัวรอด จึงร้องตอบขึ้นมาว่า

“ลงมาเถิดเว้ย น้ำในที่
จืดเย็นกินนัก

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การงานใด ๆ ถ้าเราใจเร็ว
 คว่นไค้ ไม่คึกให้รอบคอบเสียก่อนแล้วจึงทำลงไป ฉวย
 พลาดท่า ก็จะเสียหายและไค้ความอับอายมาก

นิทานที่ ๖ เรื่องกากับนกยูง

กากัวหนึ่งนีกอยากจะให้วิเศษยิ่งกว่าเพื่อนกากัวกัน
จึงไปเที่ยวเก็บเอาขนหางและขนหงอนนกยูง ที่ร่วงหล่น
อยู่ตามป่ามาแทรกแซมขนของตัว แล้วละฝูงกาไปทำเค็น
กรีกกรายและเล็มอยู่ข้างๆ ฝูงนกยูง เมื่อนกยูงเห็นจำไ้
ว่าไม่ใช่พวกของตนก็ช่วยกันจิกตีขับไล่ให้ออกไปเสีย

จากฝูง กาได้รับความเจ็บปวดเป็น
อันมาก จะทนอยู่ต่อไปอีกมิได้ จึงบิน
หนีเล็ดลอคไปแอบถอนขนนกยูงทิ้ง
เสียในป่า แล้วกลับไปเข้าฝูงของตัว
อย่างเดิม ฝ่ายเพื่อนกาที่เคยเห็นกา
ตัวนั้นตีดขนนกยูง เมื่อได้เห็นกาเยื่อหยิ่ง
ตัวนั้นกลับคืนมาอยู่ในฝูงอีก
ก็ช่วยกันจิกตีขับไล่ไม่ให้เข้าพวก
แล้วกาตัวหนึ่งจึงร้องว่า

“ถ้าเจ้าไม่ไฝ่สูงให้เกินศักดิ์และชาติกำเนิดของเจ้าแล้ว
ไหนเลยเจ้าจะได้รับความลำบากจากผู้ที่สูงกว่าเจ้า
และทั้งความเกลียดชังจากพวกเราผู้เสมอกับตัวเจ้า”

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การเยอหยิ่งจองหองและ
อวดดี เป็นโทษไม่ว่าที่ไหน

นิทานที่ ๗ เรื่องเด็กจับตั๊กแตน

เด็กคนหนึ่งเที่ยวจับตั๊กแตนเล่น
อยู่ตามสนามหญ้าแต่เช้าเมื่อเวลาน้ำค้าง
ยังไม่ทันแห้ง จับมาสักชั่วโมงเศษๆ
ก็ได้ตั๊กแตนเป็นอันมาก ครั้นสายขึ้น
แมงป่องตัวหนึ่งออกหากิน เด็กเห็น
ล้าอัญว่าเป็นตั๊กแตน จึงเอื้อมมือ

ออกไปจะจับ แมงป่องเห็นคังนั้นก็ขยายเหล็กในออก
แล้วร้องว่า

“เฮ้ยอย่าชุกชนเจ้าเก็กน้อย ถ้าถูกตัวข้าเข้ามิใช่เจ้า
จะไค้ตัวข้าเมื่อไร ถึงคักแทนที่เจ้าไค้ไ้ไว้มากแล้วนั้น ก็
จะพลอยศูนย์ไปค้วย”

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ทำสิ่งใด อย่าไ้ระราน
นัก จงเห็นแก่หน้าผู้อื่นเขาบ้าง ถ้าระรานมากไป ก็อาจ
จะเสียประโยชน์ของตนไค้

นิทานที่ ๘ เรื่องมดง่ามกับจ๊กจั่น

เช้าวันหนึ่งในฤดูฝน แต่แดดออกจ๊กจ๊ก มดง่ามพวกหนึ่งจึงช่วยกันขนเมล็ดข้าวที่หาไว้ได้ในฤดูร้อนออกตากแดด ขณะนั้นมีจ๊กจั่นผอมเดินโซเซผ่านมาเห็นเข้าจึงแวะเข้าไปถามคแล้วพูดว่า

“ข้าพเจ้าออกอาหารมาหลายวันแล้ว หิวเต็มทน ขอนิทานข้าวให้ข้าพเจ้ากินสักเมล็ดสองเมล็ดพอรอกตายจะไ้หรือไม่”

มคถามว่า “ก็ในฤดูร้อนซึ่งเป็นหน้าเกี่ยวข้าว มีอาหารอุดม ท่านไปทำอะไรเสีย จึงไม่หาอาหารเก็บเอาไว้เล่า”

จกจันตอบว่า “ข้าพเจ้าหาเวลาว่างไม่ได้ เพราะฤดูแล้งเกี่ยวร้องเพลงเล่นเพลินไปวันยังค่ำ ๆ จนสิ้นฤดูครั้นถึงฤดูฝนตก ข้าวก็งอกเสียหมดแล้ว”

มคจึงเย้ยให้ว่า “อ้าวก็แล้วละเป็นไร ถ้าท่านร้องเพลงเพลินไปในฤดูร้อน ทำไมจึงไม่หักร้าในฤดูฝนเล่า”

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ขณะที่ยังดี ๆ อยู่ ถ้าเราไม่อุทิศส่ำทำการทำงานหาสมบัติเอาไว้แล้ว ในเมื่อถึงเวลาเจ็บไข้ได้ยาก เราก็จะไ้ความลำบากยากแค้นเป็นอย่างยิ่ง

นิทานที่ ๙ เรื่องไก่กับพลอย

ไก่แจ้ตัวหนึ่ง ขณะที่คุ้ยเขี่ยดินหาอาหาร ไปพบพลอยเม็ดหนึ่ง งามก็มีค่ามากจึงพुकเปรย ๆ ขึ้นว่า

“ถ้าเจ้าของของเจ้ามาพบเจ้าเข้าเช่นนี้ เขาคงเก็บเจ้าไปฝังไว้ในหัวแหวนตามเค็ม นี่เจ้าไม่มีประโยชน์อะไรแก่เรา สู้แต่ข้าวสุกข้าวสารเมล็ดเดียวก็ไม่ไ้” ว่าแล้วก็คุ้ยเขี่ยเลยไปในแปลงอื่น ๆ

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ของที่คีย่อมมีประโยชน์ แต่แก่ผู้รู้จักใช้

นิทานที่ ๑๐ เรื่องกระต่ายกับเต่า

กระต่ายตัวหนึ่งเห็นเต่าคลานมา ก็หัวเราะเยาะว่า
“เต่าขาสั้นเดินช้า”

เต่าจึงตอบไปว่า “ถึงท่านจะวิ่งเร็วราวกะลมพัด
และขาเราจะสั้นกว่าขาของท่านก็จริงอยู่ แต่เราอยากจะ
ลองก็เดินแข่งกับท่าน ท่านจะว่ากระไร”

กระต่ายได้ยินเต่าทำดังนั้น ก็นึกกระหยิ่มใจ ตกลง
จะวิ่งแข่งด้วย จึงพร้อมกันไปหาหมาจิ้งจอก บอกความ
ที่ตกลงกัน แล้วก็ตั้งให้หมาจิ้งจอกเป็นผู้เลือกทางที่จะแข่ง
และให้เป็นผู้ตัดสินอยู่ปลายทางด้วย

เมื่อถึงวันนัด สัตว์ทั้งสองก็มาตั้งต้นแข่งในที่ที่หมา
 จิ้งจอกชี้ให้ เค้าเมื่อตั้งต้นออกเดิน ก็ก้มหน้าคลานลัก
 คัดตรงไปที่ละน้อย ๆ จนถึงที่สุด ฝ่ายกระต่ายถือคืบในฝีเท้า
 ของตัวว่าวิ่งไ้เร็วกว่าเค้า ก็ชะล่าใจ หยุคนอนเสียไม่
 ออกวิ่ง ครั้นตื่นขึ้นตกใจกลัวว่าจะไล่เค้าไม่ทัน จึงรีบ
 กระโจนไปโดยเร็ว ก็พบเค้าไปถึงก่อนเสียแล้ว

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า อย่าได้ประมาทหมิ่นผู้
 ต่ำเห็นว่าเลวทรามกว่าตัว เมื่อประมาทพลาดลงแล้ว
 อายเขา

นิทานที่ ๑๑ เรื่องเทวดากับคนขับเกวียน

ชายผู้หนึ่งขับเกวียนไปในป่า ลูกล้อเกวียนตกหล่มลึก ควายนากไปไม่ไหว ชายผู้นั้นกลัวจะมีค้ำอญูกกลางทาง จึงบนบานขอให้เทวดาช่วย ในขณะนั้นเทวดาที่เป็นเจ้าป่าลงมาบอกแก่ชายผู้นั้นว่า

“จะยืนกูอยู่ทำไมอีกเล่า จงเอาป่าแบกลูกล้อเข้า แล้วเข็นควายให้เดิน ลูกล้อก็จะเคลื่อนที่ขึ้นจากหล่มได้

การที่ร้องไวยวายไปเสียก่อนยังไม่ทันจะไถ่ล่องกำลังของ
คนให้เต็มฝีมือกันนี้ จะให้ใครเขามีแก้ไขเจ้าได้”

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การหมายพึ่งตัวเองดีกว่า
พึ่งผู้อื่น

นิทานที่ ๑๒ เรื่องหมากับเงา

หมาตัวหนึ่งลักเนื้อวัวที่ตลาดวิ่งข้ามสะพานมา ขณะเมื่ออยู่บนสะพานนั้น หมาแลลงไปในน้ำเห็นเงาของตัวเองและเงาก่อนเนื้อโตขึ้นกว่าชิ้นที่คาบมาอีกเท่าตัว จึงทิ้งชิ้นเนื้อในปากเสีย กัวยุหมายว่า จะแย่งเอา

เนื้อชิ้นใหญ่จากหมาที่แลเห็นอยู่ในน้ำ เมื่อถึงก้อนเนื้อ
 ลงในน้ำแล้ว ทั้งเนื้อทั้งเงาก็จมน้ำหายไปทันที ตกลง
 หมาเฒ่าตัวนั้นเสียทั้งเนื้อของตนและเนื้อที่ตนอยากจะได้

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า โลกนี้มักล่มสลาย

นิทานที่ ๑๓ เรื่องลูกอ้นกับแม่อ้น

อ้นตัวหนึ่งคาบอคมามาแต่กำเนิด วันหนึ่งมันอวกกับแม่ของมันว่า “แม่ แม่ ฉันแลเห็นแล้วแม่” แม่อยากจะใคร่ทกลองดูให้เห็นจริง จึงไปคาบเอากายาามาวางไว้ต่อหน้าสองสามก้อน แล้วถามลูกว่า

“นี่อะไร”

ลูกอ้นตอบว่า “ก้อนกรวด”

แม่อ้นได้ฟังดังนั้น จึงบอกกับลูกว่า “เจ้าไม่ใช่แต่คาบอคอย่างเดียว ซ้ำจมูกก็คมอะไรไม่รู้สึกกลิ่นคั่ว”

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ถ้าอวดคึก ความโง่ของตนก็จะปรากฏออกมาให้เขาเห็นไม่รู้จักสิ้นยุค

นิทานที่ ๑๔ เรื่องขวานากับงูเห่า

วันหนึ่งในฤดูหนาว ขวานาออกไปพบงูเห่านอนตัวแข็งอยู่บนคันนา ด้วยความหนาวทำให้เป็นเหน็บชาไปทั่วทั้งตัว ขวานาผู้นั้นนึกสมเพช อยากจะไคร่ช่วยชีวิตไว้ จึงจับงูอุ้มมา เมื่องูเห่าไค้ไต่ตัวคนอบอุ่นเช่นนั้น ไม่สู้ช้านานนัก ก็ค่อย ๆ ขยับตัวขึ้นไค้ทีละน้อย ๆ จนแข็งแรงคึกอย่างเดิม แล้วก็เห่าฟ่อ ๆ และกัดขวานาเข้าที่แขนเป็นแผลลึก พิษร้ายแล่นซึมซาบเข้าไปโดยรวดเร็ว ในไม่ช้าก็ลงนอนตายอยู่ที่นั่นเอง แต่เมื่อจะซากใจขวานาผู้นั้นร้องขึ้นว่า

“ทำคุณแก่สัตว์ร้ายนี้ให้โทษเช่นนี้แลหนอ”

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า วิสัยพาลแล้วยอมไม่รู้จักที่จะกตัญญูต่อผู้ใด

นิทานที่ ๑๕ เรื่องลา หม่าจิ้งจอก กับราชสีห์

ลากับหม่าจิ้งจอกสับสนเป็นเกลือกกันว่า ถึงจะตก
 ทุกข์ได้ยาก หรือได้ความคับแค้นอย่างไร ๆ ก็จะไม่ละทิ้ง
 กัน วันหนึ่งสัตว์ทั้งสองนี้พากันไปหากินในป่า เผอิญ
 ไปพบราชสีห์เดินมาแต่ไกล จะหลบหนีอย่างไรก็ไม่ทัน
 หม่าจิ้งจอกรู้ว่าอันตรายจะมาถึงตัว จึงรีบวิ่งไปหาราชสีห์
 แล้วบอกแก่ราชสีห์ว่า จะรับอาสาหาลาให้กินสักตัวหนึ่ง
 แต่ขออย่าให้ราชสีห์ทำร้ายแก่ตัวเลย ราชสีห์รู้เท่าทัน

หมาจิ้งจอกจึงแก้งรับว่าถ้าคิดอ่านลงลามาให้ได้แล้ว จะปล่อยหมาจิ้งจอกไป หมาจิ้งจอกก็ตั้งใจวิ่งไปพูดแก่ลาว่า ราชสีห์จะไม่ทำอันตรายแก่ตนทั้งสอง แล้วก็ลงลาให้เดินไปจนตกลงในหล่มลึก เมื่อหมาจิ้งจอกเห็นลาติดหล่มแล้ว ก็วิ่งกลับมาแจ้งความแก่ราชสีห์ว่า

“ข้าพเจ้าลงลาไปติดหล่มแล้ว เชิญท่านไปกินลาเถิด”

ราชสีห์ก็จับหมาจิ้งจอกกินเสียในทันใด แล้วจึงค่อย ๆ เดินไปกัดลากินเมื่อภายหลัง

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า เพื่อนที่ไม่ซื่อตรงต่อเพื่อนย่อมมีอันตรายมาถึงตนได้

นิทานที่ ๑๖ เรื่องแมลงวันกับไหร้าผึ่ง

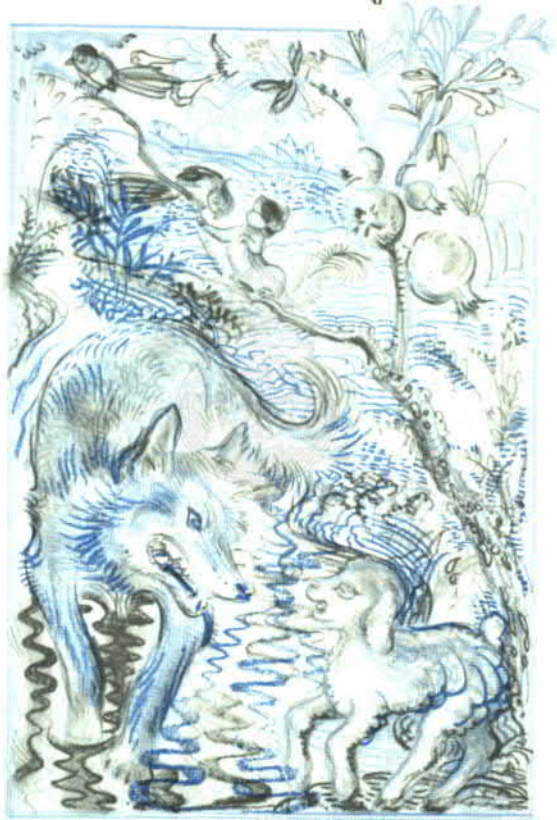
หญิงคนหนึ่งทำไหร้าผึ่งหกราคอยู่บนพื้นเรือน
แมลงวันไต่กลืนไหร้าผึ่งก็พากันบินมาจับกินอยู่ในที่ที่หก
ขณะเมื่อกินเพลินอยู่นั้นไหร้าผึ่งตึกขาคึกปึกเกรอะกรังจน
กระพือไม่ออก ไหร้าผึ่งตัวก็กลิ้งอยู่ในไหร้าผึ่ง นอน
อืดใจตายอยู่เป็นแถวๆ ในเมื่อจวนจะตายมันร้องบอกกันว่า

“เรานี้เป็นสัตว์โง่เขลามาก มาเสียชีวิตครั้งนี้ ก็
เพราะเห็นแก่ความอร่อยเท่านั้นเอง”

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การที่หลงเพลิดเพลินใน
ความสุขเกินไป ย่อมทำให้เกิดทุกข์

นิทานที่ ๑๗ เรื่องหมาป่ากับลูกแกะ

ขณะเมื่อหมาป่ากำลังกินน้ำอยู่ที่ต้นลำธารแห่งหนึ่ง แลเห็นลูกแกะเดินท่องน้ำมาแต่ไกล หมาป่าตั้งใจว่าจะจับกินเสีย แต่เมื่อจะกิน ก็คิดว่าจะต้องทำให้ลูกแกะเห็นความชอบธรรมของตนเสียก่อน เมื่อคิดคั่งนั้นแล้ว ก็ตรงเข้าไปคำลูกแกะว่า

“เอ็งนี่ชาติชั่ว เอ็งถือคืออย่างไรจึงมากรวนน้ำกินของข้าให้ขุ่นเป็นคมไปดังนี้”

ลูกแกะตกใจ ร้องตอบไปโดยชื่อว่า “ท่านจะว่าข้าพเจ้ากรวนน้ำกินของท่านให้ขุ่นได้อย่างไร เพราะน้ำในลำธารนี้ไหลจากท่านมายังข้าพเจ้า หาได้ไหลจากข้าพเจ้าไปยังท่านไม่”

หมาป่าก็แสลงหาความต่อไปว่า “เอาเถิดถึงเอ็งจะไม่ได้ทำน้ำขุ่นวันนี้ เมื่อปีกลายนี้ เอ็งก็ได้คำฆ่าข่านักหนา”

ลูกแกะท้วงขึ้น ร้องตอบไปว่า “พุทไรเอ๋ยเมื่อปีกลายนี้ ข้าพเจ้าก็ยังไม่ได้เกิดมาเห็นเคื่อนเห็นตะวันเลย”

หมาป่าตอบว่า “เอาเถอะนะ ถึงเอ็งไม่ได้คำฆ่าพ่อของเอ็งก็ได้คำฆ่า เอ็งมีความผิดเหมือนกัน จะมาต่อ

ลื้อต่อเถียงกันไปทำไม” ว่าแล้วก็ตะครุบลูกแกะกินเป็น
อาหาร

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า วิสัยพาลย่อมหาเหตุที่จะ
พาลผู้ไม่มีความผิดให้จงได้

นิทานที่ ๑๘ เรื่องหมาไล่เนื้ออายุมาก

ยังมีหมาไล่เนื้อตัวหนึ่ง เมื่อหนุ่ม ๆ อยู่มีกำลังมาก และเคยไล่ต้อนเนื้อตามเชิงเขาให้เจ้าของเสมอมา ครั้นต่อมาหมาตัวนั้นแก่ลง กำลังก็ถอยอ่อนเพลีย อยู่มาวันหนึ่ง เจ้าของพาหมาตัวนี้ออกไปไล่หมูป่าที่ในป่า พอฉวยคอหมูได้ เขี้ยวก็หักฝังจมอยู่ในเนื้อ หมูหนีรอกไปได้ เจ้าของมาทันเข้า มีความโกรธ เอาค้ำมหอกเข้าทุบตี หมาแก่จึงร้องขึ้นว่า

“ท่านจะมีน้ำใจสงสารข้าพเจ้าบ้างเป็นไร ที่หมู
 รอค้นไปไ้ทั้งนี้ ไซ้ว่าข้าพเจ้าจะแก้งปล่อยเสียนั้นหาไ้ได้
 ที่แท้ก็ค้วยข้าพเจ้าแก่ค้วลง พันจิงทานแรงหมูไ้ไ้ ขอทาน
 ไ้ไ้กถึงความหลังบ้าง”

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่ ผู้ใหญ่แม้จะลงโทษผู้น้อย อย่า
 ถือแต่เพียงเท่าที่ตาเห็นเป็นประมาณ ควรจะพิเคราะห์
 เหตุผลให้เห็นความจริงเสียก่อน จิงค่อยทำลงไป

นิทานที่ ๑๙ เรื่องหมาอยู่ในรางหญ้า

หมาตัวหนึ่งลงไปนอนอยู่ในรางหญ้าของวัว ครั้นวัวเข้ามาในโรงจะกินหญ้า หมาตัวนั้นก็ลุกขึ้นไล่จับ ขบไล่ไม่ให้วัวเข้าไปใกล้ราง วัวนึกแค้นจึงพูดขึ้นว่า

“คุณเถิกตัวมันเองก็ไม่กินหญ้า แล้วมันยังหวงห้ามไม่ให้ผู้ที่กินหญ้าเข้าไปกินด้วย”

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การเห็นแต่แก่ใจ ไม่รู้จักประโยชน์ที่จะมีแก่ตัวหรือไม่นั้น ย่อมเป็นการที่ผู้อื่นเขาติเตียน

นิทานที่ ๒๐ เรื่องไก่แฉับกับเหี้ยย

ไก่แฉับสองตัวต่างเถียงกันด้วยแคนหากิน ตัวหนึ่งต้องการจะหากินในลานบ้านแต่ล่าพวง ไม่ให้มีใครเข้ามาแย่ง อีกตัวหนึ่งไม่ยอม จึงเกิดตีกันขึ้น ในมิชามินานตัวที่ไม่ยอมถูกคมเคียวเข้าที่หน้าเป็นแผลลึก จะขันสู้ต่อไปอีกมิไ้ ก็จำต้องวิ่งหนีไปซุกซ่อนอยู่ที่มุมกำแพง ตัวที่ชนะ เมื่อเห็นดังนั้น ก็มีใจกำเริบบินขึ้นไปกระพือปีก

โก่งคอขันเย้ยอยู่บนกำแพง ทันใดนั้น เขี้ยวตัว
หนึ่งกำลังหิวบินผ่านมาเห็นเข้า ก็ฉีดยาเอา
ไก่อัดนั้นไปกิน ไก่ตัวที่แพ้เมื่อออกมา
จากที่ซ่อน ไม่แฉเห็นตัวชนะก็เที่ยว
คุ้ยเขี่ยหากิน ในลานบ้านแต่ล่า
พังไถ่ตามสบาย

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
เมื่อทำการอะไรได้สมหมายแล้ว
อย่ากำเริบ ถ้ากำเริบนักมักมีภัย มาถึงตัวในภายหลัง

นิทานที่ ๒๑ เรื่องหมาจิ้งจอกหางด้วน

หมาจิ้งจอกตัวหนึ่งไปเที่ยวลักไก่ชาวบ้าน หางไป
ติดกับที่เขาวางไว้สำหรับกัก หมาจิ้งจอกก็กินรจนหางขาด
ตัวรอดไปได้ ขณะเมื่อเดินกลับไปที่อยู่ หมาหวนระลึกลงถึง
ที่ตัวหางด้วน ก็นึกละอายกลับไปเห็นว่า ถ้าตายเสียเมื่อ

ติดกับยังดีกว่าอยู่ แต่เมื่อจำจะต้องมีชีวิตอยู่ดังนี้ ก็จำจะต้อง
หาเพื่อนที่หางด้วนอย่างเดียวกันให้มาก ๆ ความอดสู
นั้นจึงลดหย่อนลง คิดแล้วจึงเรียกบรรดาเพื่อนหมาจิ้งจอกมา
รวมกันอยู่ในที่แห่งหนึ่ง แล้วประกาศว่า

“นี่แน่ท่านทั้งหลาย เรามีเรื่องสำคัญที่จะเล่าให้

ท่านฟัง ทางนั้นเป็นของรุ่งร้งน่าเกลียดน่าชังมาก ข้าจะใช้ประโยชน์อะไรก็ไม่ได้ เมื่อเราครองเห็นดังนี้ จึงไปตัดเสีย ทำให้เกิดคลองแควล่วประเปรียว แลดูรูปโฉมงดงามขึ้นอีกเป็นอันมาก เรามานึก ๆ กูก็ประหลาดใจว่าหมาจึงจอกจำพวกเราก็มีมานานแล้ว เหตุไรจึงไม่มีใครนึกสะกุดใจขึ้นบ้างว่าทางเป็นของรุ่งร้งและน่าเกลียด นี่เป็นเคราะห์ดีของท่านทั้งหลายนักหนา ที่เรามาคิดเห็นขึ้นได้ก่อน ถ้าพวกท่านทั้งหลายอยากจะไถ่ความสุขอย่างเราบ้าง ก็จงพากันไปตัดทางเสียให้หมดทุก ๆ ตัว”

พอหมาจึงจอกทางถ้วนผูกขาดคำสั่ง หมาจึงจอกตัวหนึ่งได้รู้เรื่องที่ทางหมาตัวนั้นไปติดกับ จึงเล่าเรื่องจริงให้ฝูงหมาจึงจอกทราบทั่วกัน แล้วเลยเถี่ยว่า

“ทางของเจ้า เจ้าทำให้งอกออกมาเสียอย่างเดิมให้ไต่ก่อนเถิด อย่างมาสอนให้เราไปตัดล่นตามอย่างเจ้าเลย”

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า จะเอาความชั่วของตัวไปหลอกเพื่อนว่าเป็นความดีนั้น เขารู้ทันก็จะกลับขายหน้าเสียยิ่งกว่าบอกเขาเสียตามจริง

นิทานที่ ๒๒ เรื่องลูกแพะกับหมาป่า

ลูกแพะตัวหนึ่งเดินไปเที่ยวหากินแต่ลำพัง ไปพบหมาป่าเข้าที่กลางทาง หมาป่าจึงออกไปไล่กวักจะจับกินเสีย เมื่อลูกแพะเห็นจวนตัวจะวิ่งหนีไปไหนไม่พ้น และจะหาที่พึ่งที่ไหนก็ไม่ได้อีกแล้ว จึงแกล้งทำเป็นใจดี แข็งใจร้องไปแก่หมาป่าว่า

“นี่แน่ท่าน ไหนๆ ข้าพเจ้าก็จะหนีไม่พ้น จำจะต้องเป็นเหยื่อของท่านอยู่แล้ว ข้าพเจ้าจะขอฟังเสียงปี่ให้เพราะ จับใจสักหน่อยเถิด”

หมาป่าได้ฟังคั่งนั้นก็ตามใจ ฉวยปี่ไค้แล้วลุกขึ้นนั่งยองๆ เป่าให้ฟังอยู่ที่ข้างก้อนหิน ส่วนลูกแพะก็ลุกขึ้นเต้นสองขาให้เข้ากับเสียงปี่ ทันใดนั้นหมาป่าใส่เนื้อตัวหนึ่งอยู่ใกล้ไค้ยินเสียงวิ่งมาดู พบหมาป่าเข้าก็ไล่กวักไป ขณะเมื่อหมาป่าจะวิ่งหนี หมาป่าร้องไปแก่ลูกแพะว่า

“สมควรแล้วที่เราจะต้องวิ่งหนี เพราะเราก็เป็นแค่เพียงหมาป่าผู้มีหน้าที่ที่จะเห่าหอน และจับสัตว์กินเท่านั้น แล้วยังจะเผยหน้ามาเป่าปี่กับเขาค้วย”

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การหมกมุ่นเอาเป็นธุระ
ในสิ่งซึ่งไม่ใช่หน้าที่ของคนจะต้องกระทำ ย่อมเป็นเหตุ
ให้เสียประโยชน์แก่ตนได้

นิทานที่ ๒๓ เรื่องหมาจิ้งจอกกับเม่น

หมาจิ้งจอกตัวหนึ่งกำลังกระหายน้ำวิ่งหอบมาแต่ไกล มาเห็นลำธารขวางหน้าอยู่ ไม่ทันพิจารณาว่าน้ำกำลังไหลเชี่ยว ก็กระโจนลงไปจะกินน้ำ กระแสน้ำในลำธารนั้นจึงพัดเอาหมาจิ้งจอกลอยไปติดอยู่ในซอกหินแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นตลิ่งสูงชัน หมาจะปีนขึ้นไปไม่ได้ ก็เกาะก้อนหินนิ่งอยู่แต่พอไม่ให้จมน้ำตาย ฝ่ายตัวเหลือบฝูงหนึ่งได้กลิ่นหมาจิ้งจอก ก็มาตอมกักกินเลื้อยคลุ้มอยู่ ในขณะที่นั้นมีเม่นตัวหนึ่งลงมาจากป่าจะกินน้ำ พอแลเห็นหมาจิ้งจอกก็นึกสมเพชจึงร้องไปว่า

“ตัวเหลือบตอมกักท่านอยู่ออกเป็นกลุ่ม ทำไมจึงนิ่งทนอยู่ได้ เราจะลงไปช่วยปักให้จะเอาหรือไม่”

หมาจิ้งจอกได้ฟังก็ตอบไปแก่เม่นว่า “อย่าเลยท่านเอ๋ย เหลือบฝูงนี้มันกินเลื้อยเรไ้ม่ทุกตัวแล้ว ถึงมันจะตอมเราต่อไปมันก็เป็นแต่ตอมอยู่เปล่า ๆ จะกักกินเลื้อยเรไ้ม่ได้ ถ้าท่านไล่เหลือบฝูงนี้ไปเสีย เหลือบฝูงอื่นที่ยังหิวก็จะพากันมากัดกินเลื้อยเราแทนเหลือบฝูงนี้อีก”

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ถึงเราได้รับความทุกข์อยู่บ้างเพียงใด การที่จะคิดหลีกเลี่ยงความทุกข์นั้น

ควรพิจารณาเสียก่อน บางที
 หิลึกความทุกข์น้อย จะถูก
 ความทุกข์ใหญ่ อยาให้ไป
 ไถ่เช่นนั้น

นิทานที่ ๒๔ เรื่องอึ่งอ่างกับวัว

วัวตัวหนึ่งเที่ยวและเล็มหญ้ากินอยู่ตามชายทุ่ง ขณะเมื่อ
เดินเลียบไปตามริมคู เผอิญย่างเท้าไปเหยียบลูกอึ่งอ่าง
ครอกหนึ่งตายเกือบหมด เหลืออยู่แต่ตัวเดียว ครั้น
แม่อึ่งอ่างกลับมาจากหากิน ลูกอึ่งอ่างจึงเล่าเรื่องให้แม่ฟังว่า

“แม่ แม่ เมื่อตะกี้ก็มีสัตว์อะไรตัวหนึ่ง ใหญ่โตจริงๆ
มาเหยียบลูกของแม่ตายหมด รอคอยแต่ฉันตัวเดียวเท่านั้น”

แม่ถามว่า “สัตว์อะไรจึงใหญ่นักหนา ใหญ่เท่านี้
ได้ไหม” ว่าแล้วก็พองตัวขึ้น

ลูกตอบว่า “มันใหญ่กว่านั้นอีกแม่” แม่เอียงอย่างก็พอง
ตัวขึ้นอีก แล้วถามลูกว่า

“เท่านี้ไ้ไหม”

ลูกตอบว่า “นั่นก็ยังโตไม่ไ้ครึ่งตัวของมันเลยแม่”
แม่ไ้ฟังดังนั้นมีความซัดเคือง นึกอยู่แต่ในใจว่า ไ้ไหน
ตนจะทำให้ตัวโตเท่าเทียมสัตว์ใหญ่นั้นไม่ไ้ เมื่อคิดดังนั้น
แล้ว ก็ค่อย ๆ เป่งให้ตัวพองขึ้นทีละน้อย ๆ จนเกินขนาด
ต้องแตกตายอยู่กับที่

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การทะนงตัวอยากจะทำ
เทียมผู้ที่สูงกว่าตัว ค้ำยอุปายที่ผิดธรรมดา ย่อมเกิดความ
เสียหายแก่ตนเอง

นิทานที่ ๒๕ เรื่องลูกปูกับแม่ปู

วันหนึ่งเวลาน้ำลงงวด ปูสองตัวแม่ลูกพากันไต่ลงไป
หากินตามชายเลน ขณะเมื่อไต่ไปนั้น ลูกเดินหน้าแม่เดินหลัง
ตาแม่จับอยู่ที่ลูก พอไต่ไปได้สักหน่อย แม่ก็ร้องบอกไป
แก่ลูกว่า

“นั่นทำไมเจ้าจึงเดินมุ่งามชั้ไปเซมากังนั้น จะ
เดินให้ตรงๆ ทางไม่ไค้หรือ จะไค้ไปถึงที่หากินเสียเร็วๆ
มัวเดินคคไปคคมาเช่นนี้ น้ำก็จะขึ้นมาเสียก่อนเราไป
ถึงที่”

ลูกปู้จึงย้อนถามมาว่า “แม่จะให้เดินให้ตรงทางนั้น
 เดินอย่างไรฉันก็ยังไม่รู้ แม่ลองเดินให้ฉันดูสักที” แม่ปู้ก็
 เดินตรงไม่ได้ ค้วยวิสัยปู้ยอมเดินคคไปคคมาเป็นธรรมดา
 แต่หากแม่ปู้ไม่รู้สักตัวเอง

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การที่จะสั่งสอนผู้อื่นให้
 ทำอย่างไคนั้น เราทำอย่างนั้นได้เองจึงควรสอนผู้อื่น

นิทานที่ ๒๖ เรื่องพวกหนูประชุมปรึกษากัน

ยังมีหนูฝูงหนึ่ง ถูกแมวรบกวนอนอยู่เสมอเป็นนิจ จะออกไปเที่ยวหากินในที่ใด ก็ให้ครั่นคร้ามแมวตัวนั้นเป็นกำลัง ถึงแก่พากันอดอาหารซุกซ่อนอยู่แต่ในรัง หนูจึงนัดประชุมปรึกษากันถึงว่า จะทำอย่างไรดีที่จะหลบหลีกให้พ้นแมวไปได้ หนูต่างตัวต่างก็คิดเห็นแปลกๆ กัน แต่ก็ไม่ตกลงกันได้เป็นึกฉกฉวยว่าจะทำอย่างไรดี ในที่สุดลูกหนูตัวหนึ่งออก

ความเห็นขึ้นว่า ควรจะเอาลูกพรวนไปผูกคอแมวไว้เสีย เมื่อ
 แมวมา หนูจะไคย็นเสียงลูกพรวนแต่ไกล พอมีเวลาวิ่งหนี
 แมวทัน หนูทั้งหลายก็พากันเห็นคิดกลงจะทำตามคำแนะนำ
 ของลูกหนู ทันใดนั้น หนูแก่ตัวที่นั่งฟังอยู่จึงกล่าวขึ้นว่า

“ที่วังกั้นนั้นเราก็เห็นชอบค้าย แต่เราอยากจะขอถาม
 สักคำว่า หนูตัวไหนจะเป็นผู้รับอาสาเอาลูกพรวนไป
 ผูกคอแมว”

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การพูดพล่อยๆ แต่ปาก
 ถึงแม้ว่าจะเป็นความเห็นดีวิเศษสักปานใด แต่ถ้าทำไม่
 ได้จริงๆ คังพูดแล้ว ก็หาประโยชน์มิได้

นิทานที่ ๒๗ เรื่องนกอินทรีกับหมาจิ้งจอก

นกอินทรีคู่หนึ่งทำรังอยู่บนยอดไม้ มีหมาจิ้งจอกตัวหนึ่งออกลูกอยู่ในโพรงโคนต้นไม้ต้นเดียวกันนั้น วันหนึ่งหมาจิ้งจอกไปเที่ยวหากินหนทางไกล ทิ้งลูกไว้ในโพรงไม้แต่ลำพัง นกอินทรีบินลงมาเฉี่ยวเอาลูกหมาจิ้งจอกขึ้นไปไว้บนรังตัวหนึ่ง หมายถึงจะเอาไปให้ลูกของตัวกิน หมาจิ้งจอกกลับมาเห็นลูกหายไป และได้ยินเสียงร้องอยู่บนยอดไม้ ก็รู้ว่านกอินทรีลักเอาไป จึงออกมาตะเกียกตะกายโคนต้นไม้ ร้องอ้อนวอนขอให้นกอินทรีส่งลูกกลับ

คืนมาให้แก่ตน ฝ่ายช่างนกอินทรีถือคิดว่า
ตัวอยู่บนยอดไม้สูง หมาจึงจอกจะทำ
อันตรายแก่ตนมิได้ ก็พูดจาโอหังก้าวร้าว
ไม่ยอมคืนลูกให้แก่หมาจึงจอก หมา
จึงจอกโกรธมาก คิดผูกพยาบาท

จึงไปคาบเอาคอบที่ชาวป่าจุกทิ้งไว้ มารวมไม้รังนกอินทรี
นกอินทรีไค้ไอไฟร้อน กลั้วรังและลูกของตนจะเป็นอันตราย
ไหม้เกรียมไป ก็ต้องยอมรับผิดแก้มาจึงจอก แล้วก็กินลูก
ให้โดยคิ

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ถ้าคนเป็นผู้ใหญ่ ก็อย่า
รังแกผู้น้อย เพราะถ้าผู้น้อยมีความโกรธเคียดผูกพยาบาท
ขึ้นมาบ้าง ก็อาจจะให้ร้ายแก่คนได้

นิทานที่ ๒๘ เรื่องชาวสวนกับลูก

ชาวสวนผู้หนึ่ง เมื่อจวนจะตาย อยากจะสอนลูกของตนให้รู้จักการทำสวน จะได้ดำรงวงศ์ตระกูลของตนต่อไป จึงเรียกลูกเข้ามานั่งพร้อมหน้ากัน แล้วสั่งว่า

“นี่แน่เจ้าทั้งหลาย พ่อก็จวนจะสิ้นลมหายใจอยู่แล้ว ทรัพย์สมบัติที่พ่อจะให้เจ้านั้น อยู่ในสวนหลังบ้านเราทั้งสิ้น” พ่อสั่งกันนั้นแล้ว ชาวสวนก็สนใจ ครั้นปลงศพพ่อเสร็จลง พวกลูกจำคำที่พ่อสั่งได้ สำคัญว่าพ่อเอาทรัพย์ฝังไว้ในสวน จึงเอาจอบเสียมไปเกี่ยวขุดพรวนดินค้นหาทรัพย์จนทั่ว ก็ไม่พบทรัพย์ ครั้นอยู่มาต้นไม้ที่ในสวนเมื่อกินชุกขึ้น และได้เลื้อยซึ่งเขาไถยขึ้นมาจากท้องร่องเป็นปุ๋ยอันดี ก็แตกกิ่งก้านสาขางอกงามขึ้นโดยเร็ว เมื่อถึงฤดูก็มีลูกตก เหล่าลูกเจ้าของสวนก็ขายได้เงินทวีขึ้นกว่าปีก่อน ๆ อีกหลายเท่า

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ถึงคนโง่ ถ้ามีความเพียร ก็ย่อมได้รับผลอันดี

นิทานที่ ๒๙ เรื่องห้องกับตัว

ครึ่งหนึ่งส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมีมือ ปาก และฟัน เป็นต้น เกิดถกเถียงเกียจงอนกันขึ้นกับห้อง ส่วนเหล่านี้นหาความว่า ห้องไม่ได้ทำการงานอะไร นั่งอยู่เฉย ๆ คอยแต่ที่จะอึดเท่านั้น แต่ส่วนมือตีนต้องทำการงานต่าง ๆ เหน็ดเหนื่อย แม้ปากก็ต้องเคี้ยวอาหารสำหรับแต่จะให้ห้องอึด ส่วนเหล่านีเกิดอิจฉาห้องขึ้นมา จึงพากันนั่งเฉยเสีย มือก็ไม่หยิบของส่งเข้าปาก ปากก็ไม่อมอาหารไว้ และฟันก็ไม่เคี้ยว ค่ายหวังจะแกลังทมมานห้องให้อคอยาก ในไม่ช้า ร่างกายของคนผู้นั้นก็ซุบผอมไป ส่วนที่คบคิกกันแกลังทมห้องก็พากันอ่อนเพลียกระวนกระวายไปตาม ๆ กัน จึงได้รู้สำนึกว่าตัวผิด เพราะส่วนในร่างกายทุก ๆ ส่วนต้องอาศัยกัน จะแยกกันมิได้ ถ้าแยกกันเสียแล้ว ก็ต่างถึงความลำบากเสียหายไปด้วยกัน

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า กิจธุระอันใดที่ต้องช่วยกันทำหลายคน ถ้าคนเหล่านั้นเกียจแย่งไม่ปรองคองช่วยเหลือกันและกัน ปล่อยให้เสียการ ก็เสียประโยชน์ของคนเหล่านั้นด้วยกันทุกคน

นิทานที่ ๓๐ เรื่องเทพารักษ์กับคนตัดไม้

ยังมีชาวป่าผู้หนึ่ง ขณะที่ค้ำคั่นไม้อยู่ริมลำธาร ทำขวานหลุคมือพลัดตกจมหายลงไปในน้ำ ตัวเป็นคน วายน้ำไม่เป็น ครั้นจะลงไปงมก็กลัวจมน้ำตาย ไม่รู้ที่จะ ทำประการใดก็ลงนั่งกอดเขาร้องไห้อยู่ริมลำธารนั้น เทพารักษ์ที่เป็นผู้รักษาลำธารมีความสงสาร จึงมาปลอบโยนเอาไว้ ให้หยุดร้องไห้ แล้วก็ลงไปงมเอาขวานทองขึ้นมาส่งให้ เล่มหนึ่ง ชายผู้นั้นเห็นว่าไม่ใช่ขวานของตนก็ไม่รับเอา จึงบอกไปแก่เทพารักษ์ว่า

“ขวานของข้าพเจ้าไม่ใช่เล่มนี้” เทพารักษ์ก็วาง ขวานนั้นเสีย ลงไปงมให้ใหม่ คราวนี้เทพารักษ์ถือขวาน เงินขึ้นมาส่งให้ ชายผู้นั้นก็ไม่รับอีกยืนยันว่า ไม่ใช่ขวาน ของตนอยู่นั่นเอง คราวนี้เทพารักษ์งมเอาขวานเหล็กเล่มที่ ตกน้ำนั้นมาให้ ชายผู้นั้นก็ดีใจ ยกมือขึ้นไหว้แล้วรับเอา เทพารักษ์เห็นชายผู้นั้นเป็นคนซื่อสัตย์ จึงเลยยกขวานเงิน และขวานทองทั้งสองเล่มนั้นให้ด้วย

เมื่อชายผู้นั้นกลับบ้าน เพื่อนบ้านใกล้เคียงได้รู้เรื่อง ที่ได้ขวานเงินขวานทองเพราะขวานตกน้ำก็พากันเล่าลือ

ต่อๆ กันไป ยังมีชายอีกคนหนึ่ง ซึ่งเป็นสหายของชาย
สัตย์ชื่อผู้นั้น เมื่อได้ทราบข่าวเล่าลือ นึกอยากจะใคร่ได้ خوان
เงิน خوانทองบ้าง จึงฉวย خوانของตนเข้าป่าไปที่ข้าง
ลำธารนั้น ทำทีดั่งว่าตัดไม้ แล้วก็เหวี่ยง خوانลงไปใน
น้ำ แกล้งทำเป็นนั่งร้องไห้คร่ำครวญอยู่ข้างลำธาร ใน
มิชามินาน เทพารักษ์องค์นั้นก็มาปลอบโยนกังเช่นที่ท่า
กับชายผู้สัตย์ชื่อคนก่อน แล้วก็ลงไปดำเอา خوانทอง

ขึ้นมายืนให้ ถามว่า

“นิชวานของเจ้าหรือมิใช่” ชายผู้นั้นแลเห็นขวานทองก็ดีใจ รีบตะลิตะลานรับว่าเป็นขวานเล่มที่ตนทำตกน้ำในทันที

เทพารักษ์จึงว่า “เมื่อเจ้ารักจะประพฤติเป็นคนไม่ซื่อสัตย์สุจริตอยู่คังนี้ ก็อย่าเอาขวานทองเล่มนี้เลย ถึงขวานเล่มที่ทำตกน้ำ ช้ำก็จะไม่มให้คุ้มเหมือนกัน” พอว่าคังนั้นแล้ว เทพารักษ์ก็หายไปกับขวานทอง เหลือแต่ชายผู้นั้นนั่งแลตะลึงอยู่คนเดียว

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า หาประโยชน์คุ้มความซื่อสัตย์แน่นอน ดีกว่าหาคุ้มความเท็จ

นิทานที่ ๓๑ เรื่องนายพรานกับไก่ฟ้า

นายพรานผู้หนึ่ง เอาชายไปชิงคันทกไว้ที่กลางป่า แล้วก็กลับมาแอบข้างพุ่มไม้ คอยอยู่จนกว่านกจะมาตัก ในเวลานั้นมีไก่ฟ้าตัวหนึ่งบินผ่านมาเห็นเมล็ดข้าวที่นายพรานโปรยล่อไว้ จึงถาลงมาจิกกินจนลวงเข้าไปตักชาย จะคันทกสักเท่าใดก็ไม่หลุด เมื่อนายพรานเห็นดังนั้น ก็รีบวิ่งไปปลดคันทกแล้วจับนกมาอุ้มไว้ นกมีความกลัวจนตัวสั่น ร้อง

วิงวอนขอให้ปล่อยคนไปแล้วสัญญาว่า ถ้าปล่อยให้รอกชีวิตไปแล้ว จะไปล่อลวงพวกเพื่อนให้มาศึกษาชายอีกเป็นอันมาก นายพรานไคยีนกั้งนั้นจึงกล่าวแก่ไ่ก่ฟ้าว่า

“ผู้ที่ใจคอกจนถึงแก่จะล่อลวงพวกเพื่อนให้มาศึกษาชาย เพื่อจะเอาชีวิตของตนรอกอยู่แต่ผู้เดียวเช่นนี้ ไม่ควรจะมีชีวิตอยู่ให้หนักแผ่นดิน เราจะต้องรีบเชือกคอเจ้าให้ตายเสียในบัดนี้”

*

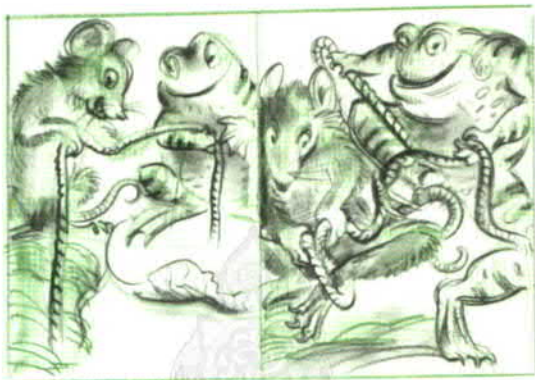
*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ผู้ที่คิดให้ร้ายแก่เพื่อนเพื่อประโยชน์ของตนเองฝ่ายเดียว ย่อมเป็นความเสียหายแก่ตนเองยิ่งขึ้น

นิทานที่ ๓๒ เรื่องหนู กบ กับเหี้ยยว

หนูตัวหนึ่งเหี้ยวหากินอยู่ตามท้องนา ไปพบกบตัวหนึ่งที่ริมหนอง เกิดคุ้นเคยชอบพอกันขึ้น สัตว์ทั้งสองต่างให้สัญญาว่าจะเป็นเกลือกันต่อไป แต่นั่นมันก็ไปเหี้ยวหากินด้วยกันทุก ๆ เวลาเช้าเวลาเย็น อยู่มาวันหนึ่งกบพูดแก่หนูว่า

“นี่แะเจ้าเพื่อนยาก เอ็งกับข้าก็ได้ชอบรักสนิทสนมกันแล้ว ข้าก็เห็นใจเอ็งแล้วว่าเป็นผู้ที่ควรคบได้ แต่มีข้อรำคาญอยู่อย่างหนึ่ง ที่เอ็งกับข้าจะไปเหี้ยวหากินไกล ๆ

กัวยกันไม่ใคร่สะดวก เพราะข้าเป็นสัตว์เคินช้า เอ็งเป็นสัตว์
เคินเร็ว มักจะตามเอ็งไม่ใคร่ทัน”

หนูจึงถามว่า “จะอย่างไรจึงจะไปกัวยกันได้”

กบจึงว่า “อย่าเลย เอ็งกับข้ามาผูกคินคิกกันเสียเถิด
เพื่อไปไหนจะได้ไปพร้อม ๆ กันไม่ต้องพลัดพรากจากกัน”
หนูเห็นคิกัวยก็ยอมให้กบผูกคินของตัวคิกกับคินกบ แล้วก็
พากันไปเที่ยวหากินห่างออกไปกว่าที่เคยไป ครั้นไปพบ
บึงใหญ่ขวางหน้าอยู่ น้ำในบึงนั้นใสเย็นน่าอาบน่าว่ายน้ำเล่น
ฝ่ายข้างกบมีความเบิกบานใจ ไม่ทันนึกถึงที่ตัวผูกคินคิกอยู่
กับหนู ก็กระโดดลงไปแหวกว่ายน้ำเล่นเพลินอยู่ ส่วนหนู
ซึ่งเป็นสัตว์บกไม่ชำนาญในการว่ายน้ำ เมื่อต้องลงไป
ลอยคอตะเกียกตะกายอยู่ในบึง เพราะเชือกผูกคิกอยู่กับ
เพื่อนเช่นนั้น ไม่ช้าก็อ่อนกำลังลง เลยขาใจตายลอยน้ำอยู่
ในขณะนั้นมีเหยี่ยวตัวหนึ่งเที่ยวบินร่อนหาอาหารกินอยู่
ตามแถบนั้น ครั้นแลลงมาเห็นหนูตายลอยน้ำ ก็ถาลงมา
โฉบเอาไปกิน กบที่กำลังค้ำน้ำเล่นเพลินอยู่ ก็พลอยคิก
เชือกขึ้นไปเป็นเหยื่อของเหยี่ยวกัวยอีกตัวหนึ่ง

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การที่เห็นแต่แก่ความสนุก
เพลิกเพลินของตัวเองฝ่ายเดียว ไม่นึกถึงความทุกข์ของ
ผู้อื่นบ้าง ย่อมกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ตนได้

นิทานที่ ๓๓ เรื่องราชสีห์ชั้นสูตรลมหายใจ

ราชสีห์ตัวหนึ่งอยากจะใคร่รู้ว่าลมหายใจของตัวมีกลิ่นเป็นอย่างไร จึงไปตามแกะซึ่งกินหญ้าอยู่ที่ชายป่า แกะบอกว่ามีกลิ่นเหม็น ราชสีห์ก็โกรธตรงเข้าขย้ำคอ

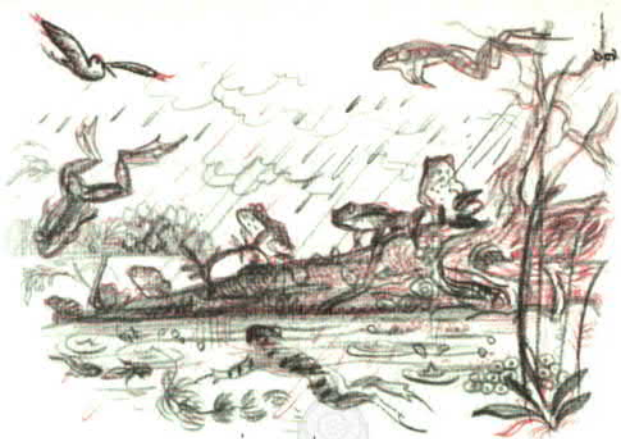

แทะนั้นตาย ครั้นเดินต่อไปอีกสักหน่อย ราชสีห์ไปพบ
หมาป่าสวนทางมา ราชสีห์ก็ถามถึงกลิ่นลมหายใจของคน
แก่หมาป่าอีก หมาป่าก็มีความครั้นคร้าม กลัวราชสีห์จะ
ทำร้ายแก่ตน จึงแข็งใจเข้ามาสูดกลิ่นคมกู่แล้วตอบว่า

“ลมหายใจของท่านมีกลิ่นหอมน่าชื่นใจ” ราชสีห์
ไค้ฟังดังนั้น รู้ว่าหมาป่าแกล้งพูดยกยอล้อลวงตัว เพื่อจะ
ให้ชอบก็มีความโกรธแค้น ตรงเข้าตบกัดฟัดเหวี่ยงจนหมาป่า
ตายอีก คราวนี้ราชสีห์ไปพบหมาจิ้งจอก ก็บอกให้หมาจิ้งจอก
ตรวจลมหายใจของตนครั้งที่ให้สัตว์ทั้งสองตรวจมาแล้ว
หมาจิ้งจอกรู้ว่า ราชสีห์ไม่ชอบให้ใครยกยอ กับทั้งจะ
บอกไปตามจริงก็กลัวจะหาความว่ากุหมิ่น จึงพูดตัดความ
เสียว่า

“เวลานี้ข้าพเจ้ากำลังเป็นหวัดคัดจมูกอยู่ ถึงจะเข้าไปดม
ลมหายใจของท่านสักเท่าไร ๆ ก็คงจะไม่รู้สึกกลิ่นไไ้
เพราะฉะนั้นขอให้ท่านไปตามผู้ที่จะพบต่อไปข้างหน้า
นั้นเถิด” ราชสีห์ไค้ฟังดังนั้นก็ไม่ว่าอะไร เลยเดินผ่าน
พ้นไปจากหมาจิ้งจอก

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า * การรู้จักหลีกเลี่ยงไม่เกี่ยว
ข้องแก่คนพาล ย่อมเป็นคุณแก่ตนมาก

นิทานที่ ๓๔ เรื่องกบเลือกนาย

ยังมีกบฝูงหนึ่งอาศัยอยู่ในบึงใหญ่ อยู่มากบฝูงนั้น
 อยากจะหานายไวกุ่มครองป้องกันตัว จึงไปร้องทุกข์แก่
 เทวดา ขอให้หานายส่งมาให้ ฝ่ายช่างเทวดาเมื่อเล็งเห็น
 ความโง่เขลาของกบ ก็ทิ้งขอนไม้ท่อนใหญ่ลงไปในบึง
 เสียงก้างสะท้านและน้ำกระเพื่อมเป็นระลอก ทำให้พวกกบ
 ตื่นตกใจเป็นอลหม่าน เมื่อเสียงสงบลงแล้ว มีกบกล้าตัว

หนึ่งว้ายน้ำเข้าไปมองดู เห็นขอนไม้ลอยน้ำอยู่ก็คิใจ กลับมาบอกเพื่อนว่า เทวคาส่งนายลงมาให้แล้ว ในชั้นแรก กบเหล่านั้นก็ยังขยาดไม่กล้าจะเข้าไปใกล้ขอนไม้สัก ครั้นภายหลังก็เจนเข้าทุกที ๆ จนพากันขึ้นไปป็นป่ายอาศัย เกาะนั่งนอนบนขอนไม้ ได้รับความสุขสบาย

อยู่มามีขำมินาน กบฝูงนั้นเกิดความเบื่อหน่ายเห็นว่า ขอนไม้ได้แต่ลอยน้ำอยู่เฉย ๆ ไม่สามารถที่จะแผ่อำนาจในการคุ้มครองตนได้อย่างไร จึงพากันไปร้องแก่เทวคา ขอเปลี่ยนนายให้แก่ตนใหม่ ให้มีฤทธิ์เดชให้มาก ฝ่ายเทวคา ชักใจขึ้นมา จึงปล่อยนกกระสาลงมาให้ป็นนาย นกกระสาก็จับกบกินเสียทุกวัน ๆ จนหมดกบฝูงนั้น

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ความทะเยอทะยานอยากได้ ไม่รู้จักประมาณ ย่อมเป็นการหาภัยใส่ตัวเอง

นิทานที่ ๓๕ เรื่องยายแก่กับหมอ

ยังมียายแก่คนหนึ่ง เป็นโรคตามัว จะมองอะไรไม่ใคร่เห็น จึงวานเด็กให้จูงไปหาหมอยาตาที่อยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน เมื่อพบหมอแก่จึงพูดแก่หมอว่า

“ท่านหมอ ตาอิดฉันมืดไป ถ้าท่านช่วยรักษาให้เห็น ใค้คงเก่า อิดฉันจะให้เงินค่ารักษาแก่ท่านให้พอพอใจ”

หมอตรวจดูนัยน์ตา เห็นว่าพอจะรักษาให้หายไค้ ก็ยอมรับรักษา ครั้นวันรุ่งขึ้นหมอเอายามาที่บ้านยายแก่ เห็นยายแก่มีทรัพย์สินของมาก จึงนึกในใจว่าถ้าตายายแก่มืดอยู่อย่างนี้ เราจะหยิบฉวยอะไรไปก็จะได้ไม่เห็น เราอย่ารักษาให้หายเร็วเลย หยิบเอาของของแก่เสียให้หมดก่อนเถิด เมื่อของหมดแล้วเราจึงจะรักษาให้หาย

นับแต่วันนั้นเป็นต้นมา หมอก็เอายาที่ไม่ถูกกับโรคมาหยอกให้ยายแก่ทุกเวลาเข้าเวลาเย็น แต่เมื่อเขาจะกลับไปก็ฉวยเอาของของยายแก่ เป็นคั้นว่า ชันน้ำ พานรอง ขวดโหล หีบ ถาด ถ้วย ชาม และเครื่องใช้สอยต่าง ๆ คิกมือไปค้วยวันละสิ่งสองสิ่งจนหมด ครั้นเมื่อของหมดแล้ว ตาหมอจึงเอายาขนานที่ถูกกับโรคหยอกตายายแก่ ไม่ช้ยายแก่

ก็หาย แลเห็นไค้เป็นปรกติแล้ว หมอจึงทวงเงินที่ยายแก้บนไว้ ยายแก้รู้ว่าหมอลักเอาของไปหมดแล้วก็ไม่ยอมให้ค่ารักษา จึงเกิดโต้เถียงกันขึ้น จนถึงแก่ไปฟ้องร้องกันยังโรงศาล เมื่อตุลาการซักถาม ยายแก้ให้การว่า

“เมื่อครั้งตาอิดฉันยังคิ ๆ อยู่ ทรัพย์สิ่งของของอิดฉันมีมาก อิดฉันแลเห็นของในบ้านเรือนไค้ทุกสิ่งทุกอย่าง ครั้นเมื่อตามีกมัวลง แลไม่เห็นอะไรจึงไค้ไปหาหมอกคนนี้มา รักษาและหมอยังรักษาอิดฉันไม่หายเหมือนแต่ก่อน ตาอิดฉันยังแลไม่เห็นทรัพย์สิ่งของในบ้านเรือนเหมือนดังแต่ก่อน หมอจะมาเรียกเอาค่ารักษาตาของอิดฉันตามสัญญาอย่างไรไค้”

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การรู้มากและเห็นแต่แก่เล็กแก่น้อย ย่อมคัดประโยชน์ที่ตนยังจะไค้ต่อไปภายหน้าอีกเป็นอันมาก

นิทานที่ ๓๖ เรื่องต้นไทรกับต้นอ้อ

คืนวันหนึ่งเกิดพายุกล้า
ต้นไทรใหญ่ต้นหนึ่งอยู่ริมน้ำ
ทนลมไม่ไหวก็หักโค่น
ลอยน้ำไปติดพงแขมอยู่
ที่ชายคลองแห่งหนึ่ง รุ่งขึ้น
ต้นไทรเห็นพงแขมเป็น
ปรกติก็ไม่มีต้นไทรหักโค่น
จึงถามพงแขมว่า

“เมื่อคืนนี้พายุจัก พัดเราจนหักโค่นลงน้ำลอยมา
พวกท่านล้วนแต่เป็นไม้ต้นเล็ก ๆ ต้นหนึ่ง จะเทียบแต่
กับกิ่งของเราก็ไม่ได้ เหตุไฉนจึงอยู่เป็นปรกติด้วยกัน หรือ
ว่าพายุไม่ได้พัดมาถึงที่นี่”

พงแขมจึงตอบว่า “พายุพัดมาถึงที่นี่เหมือนกัน
แต่พวกเราเป็นไม้อ่อน เมื่อลมพัดกล้า เราเอนลู่ไปเสีย
ตามลม ปลอຍให้ลมพัดข้ามเราไปเสีย ลมจึงไม่พัดเรา
หักโค่น” ต้นไทรได้ฟังดังนั้นจึงนึกว่า ถึงเราเป็นต้นไม้
ใหญ่โต เราไม่รู้จักผ่อนผันหลีกเสี่ยงลมกล้า ทั้งหน้าท่านลม

อยู่อย่างเดียว ลมมีแรงกว่าเรา จึงพัดเอาเราโค่นล้ม ตันแหลม
 เหล่านี้ถึงเป็นไม้เล็ก รู้จักผ่อนผันหลบหลีกให้ลมพายุพัด
 พ้นไปได้ ก็ไม่หักเหมือนต้นไม้ใหญ่เช่นตัวเรา

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การต่อสู้กำลังที่มากนั้น
 บางทีต่อสู้ด้วยอ่อนคิกว่าต่อสู้ด้วยแข็ง

นิทานที่ ๓๗ เรื่องหมาจิ้งจอกกับราชสีห์

มีหมาจิ้งจอกตัวหนึ่งอาสาเข้าไปเป็นป่าวอยู่กับราชสีห์ เมื่อราชสีห์จะไปที่ไหน หมาจิ้งจอกก็ตามไปด้วยทุกคราว วันหนึ่งขณะที่สัตว์ทั้งสองกำลังเดินไปกลางทาง หมาจิ้งจอกได้กลิ่นเนื้อ ร่องเข้าไปค้นคุในพุ่มไม้ก็พบเนื้อ จึงรีบกลับออกมาบอกราชสีห์ให้ไปจับกิน แต่วันนั้นเป็นต้นมา ราชสีห์รู้ว่าหมาจิ้งจอกมีจุกก็ใช้ให้ออกไปเที่ยวตามรอยเนื้อ แล้วให้กลับมาบอกตำบลที่ไปพบเนื้อทุกวัน ๆ หมาจิ้งจอกเห็นกิริยาราชสีห์อาจหาญในขณะที่เมื่อจะเข้าตะครุบเนื้อก็นึกชอบใจ อยากจะเอาอย่างเช่นนั้นบ้าง จึงขอ

อนุญาตต่อราชสีห์ว่า ถ้าคราวต่อไปได้พบเนื้อ
 คนจะเข้าตะครุบเองจนเนื้อตาย แล้วจึงจะกลับมาเชิญให้
 ราชสีห์ไปกิน ราชสีห์ก็ยอมอนุญาตให้ทำตามทีหมาจึงจอก
 ขอ หมาจึงจอกก็ใจ รีบวิ่งเข้าป่าไปทันที เผอิญไปสวนทาง
 เข้ากับกวางที่ใหญ่เขา แต่พอหมาจึงจอกจะกระโดดขึ้นไป
 ตะครุบกวาง นายพรานที่ค่อมตามรอยกวางมา ก็ยิงตาย
 ทั้งกวางและทั้งหมาจึงจอกตัวนั้นด้วยในขณะเดียวกันนั้น

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ความทะนงตัวอยากจะมี
 อำนาจเกินสมควร ย่อมเป็นอันตรายแก่ตัวได้

นิทานที่ ๓๘ เรื่องแม่เนื้อกับนายพรานป่า

แม่เนื้อตัวหนึ่งเที่ยวและเล็มหญ้ากินอยู่ตามลานกว้าง
ในกลางป่าแห่งหนึ่ง ในขณะที่กำลังหากินเพลินอยู่นั้น แม่เนื้อ
เหลือบไปเห็นนายพรานป่าถือหน้าไม้เดินมาแต่ไกลก็
มีความตกใจกลัว คิดหาทางที่จะหนีเอาตัวรอด ก็ยังไม่
เห็นว่าจะทำอย่างไรดี ครั้นจะวิ่งหนีไปกลางแจ้งซึ่ง ๆ
หน้า ก็กลัวนายพรานจะยิงถูก เพราะนายพรานคนนี้เป็น
ผู้มีฝีมือแม่นยำนัก ครั้นจะเล็ดลอบไปตามไต่ร่มไม้ ก็เกรงว่า
ต้นไม้ที่ขึ้นระกะอยู่ไม่สู้จะหนาทึบ จะไม่เป็นที่กำบังตน

ให้พ้นจากลูกธนูได้ ครั้นยิ่งยืນตะลึงอยู่เช่นนั้นนานเข้า นายพรานก็ยิ่งเดินใกล้เข้ามาทุกที แม่เนื้อเห็นจวนตัวไม่รู้ว่า จะทำประการใดก็เลยเสี่ยงบุญเสี่ยงกรรม วิ่งเข้าไป ชุกซ่อนตัวอยู่ในเชิงเถาว์วัลย์ซึ่งขึ้นปรกอยู่ที่ชายป่า เมื่อ นายพรานมาถึงที่ที่แม่เนื้อยืนอยู่ก่อน ไม่เห็นแม่เนื้อ สำคัญใจ ว่าแม่เนื้อวิ่งหนีเกล็ดพ้นไปเสียแล้ว ก็จะเดินเลยไป ฝ่าย แม่เนื้อเมื่อเห็นพรานเดินเลยลับไปแล้ว หมายถึงพ้นภัย ก็เลยเล็มใบเถาว์วัลย์กินจนพุงไม้นั้นโปรง ครั้นนายพราน เดินกลับมาก็แลเห็นแม่เนื้อไค่ถนัด จึงยกหน้าไม้ขึ้นยิง ถูกที่เหมาะๆ ทำให้แม่เนื้อทรุดนั่งแน่นอยู่ ณ ที่นั้น เมื่อ

แม่เนื้อจะคายแม่เนื้อร้องขึ้นว่า “นี่แหละคือผลของการที่เนรคุณเขา
ไก่อาศัยซ่อนตัวอยู่ในเชิงเขาวัลย์ก็ ๆ แล้ว ก็ไปกินใบ
เขาวัลย์ จนกระทั่งนายพรานแลเห็นตัวไก่อ่าชุ่มซ่อน
อยู่ที่ไหน”

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ความที่คิดร้ายต่อผู้ที่ปกป้อง
รักษาเรา ย่อมเป็นอันตรายแก่ตนเอง

นิทานที่ ๓๙ เรื่องหมาตุ๋น

ชาวบ้านเลี้ยงหมาไว้ตัวหนึ่ง หมาตัวนี้เมื่อโตขึ้น มักลอบกัดคน เจ้าของจึงเอาลูกพรวนแขวนคอไว้ เพื่อว่าหมาตัวนั้นเข้าไปที่ไหนคนจะได้ยินเสียงลูกพรวน

และระวังตัวมิให้มันลอบกัดได้ แต่หมาตัวที่ถูกผูกผูกพรวนนั้น
ไปเข้าใจเสียว่าเจ้าของผูกของคิมิราคาให้เป็นเครื่องแต่งตัว
ก็เที่ยววิ่งชุกอวคลูกพรวนแก่เพื่อนหมาด้วยกันไปทั่ว
ทุกหนทุกแห่ง เหล่าหมาหนุ่มสาวที่ไม่เคยเห็นก็พากันชม
หมาที่ถูกผูกพรวนว่าเป็นหมาคิมิเครื่องประดับ ความนั้นรู้
ไปถึงหมาตัวหนึ่งซึ่งเป็นผู้เฒ่าอยู่ในบ้านนั้นมาช้านานกว่าหมา
ตัวอื่น หมาเฒ่าเข้าใจเหตุการณ์ดี จึงชี้แจงแก่หมาทั้งปวงว่า
เพราะหมาตัวนั้นมันมักลอบกัดคน จึงถูกผูกผูกพรวน
เขาผูกประจานความชั่วร้ายของมันต่างหาก

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า เครื่องประดับสำคัญอยู่ที่
ความดีความชั่วของผู้ที่ใช้เครื่องประดับนั้น ถ้าเครื่อง
ประดับเป็นเครื่องหมายความชั่วแล้ว ก็เป็นเครื่องประจาน
หาใช่เครื่องประดับไม่

นิทานที่ ๔๐ เรื่องพ่อค้าเกลือกับโคต่าง

ยังมีวัวต่างของพ่อค้าเกลือตัวหนึ่ง เจ้าของบรรทุกเกลือไปขายเนื่อง ๆ ครั้งหนึ่งวัวต่างตัวนั้นเดินข้ามห้วยเหยียบหินพลาค พลัดตกลงไปอยู่ในแอ่งน้ำในห้วย กว่าเจ้าของจะลงไปจูงขึ้นมาได้ ก็พอดีเกลือที่อยู่ในถังถูกน้ำละลายไปหมด เมื่อวัวขึ้นมาถึงบนบกรู้สึกเบาหลัง จึงนึกว่าที่ไค้ลงไปแช่อยู่ในน้ำนั้น ทำให้ของที่เขาบรรทุกหลังเบาไปไค้ แต่นั้นมาเมื่อเจ้าของพาวัวต่างบรรทุกเกลือไปถึงแม่น้ำลำคลองแห่งใด วัวต่างตัวนั้นก็แก้งลงไปในอนเสียในน้ำ จนเกลือละลายทุกคราวมา พ่อค้าเกลือเห็นวัวโกง

เช่นนั้น คราวหลังจึงแกล้งเอาหุ่นบรรทุกต่างวัวตัวนั้น
 ให้นักเท่กับที่เคยบรรทุกเกลื่อมาแต่ก่อน ฝ่ายวัวไม่รู้
 เท่เจ้าของ ครั้นเดินไปถึงห้วงน้ำก็ลงไปนอนแช่น้ำเสียอีก
 คราวนี้หุ่นไปถูกน้ำเข้า ก็อึดน้ำหนักขึ้นกว่าเวลาแห่ง
 วัวตัวนั้นก็ต้องหนักหลังยิ่งกว่าแต่ก่อน เจ้าของทำอย่างนี้
 จนวัวตัวนั้นเช็ด ไม่กล้าลงไปในน้ำอีกต่อไป

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า คนโกงเอาเปรียบเขาบ่อย
 นัก เขาคงรู้เท่า ทำโทษคนโกงให้สมกับที่โกงเขาได้

นิทานที่ ๔๑ เรื่องกระต่ายป่ากับกบ

ยังมีกระต่ายป่าฝูงหนึ่งอาศัยอยู่ที่ป่าละเมาะ กระต่าย
ฝูงนั้นเคยออกมาหาอาหารกินอยู่ที่ตามนาไร่ข้างป่านั้น

ทุกเวลาเช้าเวลาเย็น ในเวลาที่ฝูงกระต่ายเที่ยวและเล็มหญ้า
กินอยู่ ถ้าเห็นวัวควายหรือคนเดินผ่านมาแต่ไกล กระต่าย
ก็หวาดว่า จะมาทำร้ายแก่คน รีบวิ่งเข้าซอกซ่อนตัวอยู่ใน
หลุมารก พวกที่ฝึกฝนเร็วก็วิ่งกลับเข้าไปยังป่าละเมาะได้

กระต่ายทำแต่คั่งนี้เสมอมา จนนึกเบื่อหน่ายเข้าเอง จึงมา
 ปรึกษากันว่า ถ้าจะอยู่ต่อไปก็ไม่เป็นสุข เพราะจำจะต้อง
 คีนเต้นตกใจอยู่ทุกเช้าค่ำ เมื่อคิดคั่งนั้นแล้ว ผูงกระต่ายจึง
 เห็นพร้อมกันว่า จะฆ่าตัวตายเสีย จะได้ไม่ลำบากอีกต่อไป
 พอรุ่งเช้าขึ้น ผูงกระต่ายพากันวิ่งไปทางลำธาร จะไปกระโดด
 น้ำตาย แต่พอไปถึงฝั่งน้ำก็เห็นผูงกบคีนตกใจกลัว กระโจน
 ลงในน้ำคำหายไป กระต่ายเฒ่าที่เป็นโจกผูงหยุดชะงัก
 แล้วร้องขึ้นว่า

“พวกเรานี่โง่จริง ๆ มิใช่ว่าพวกเราคีนตกใจง่าย ๆ
 แต่พวกเดียวเมื่อไร ถึงสัตว์จำพวกอื่นก็ฉลาดเหมือนกัน
 เมื่อเป็นเช่นนั้น เราจะมาพากันฆ่าตัวตายเสียด้วยเหตุประการใด”
 ว่าแล้วผูงกระต่ายก็พากันกลับไปอยู่ในป่าละเมาะตามเดิม

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า บางทีรู้สึกว่าคุณมีความทุกข์
 ร้อนยิ่งกว่าผู้อื่น แต่ที่จริงผู้ที่เขามีทุกข์ร้อนกว่าตัวยังมี
 เพราะฉะนั้นในการที่จะทำอะไรไป ด้วยความรู้สึกทุกข์ร้อน
 ควรพิจารณาเสียให้มากก่อน

นิทานที่ ๔๒ เรื่องกวางกับเสือ

กวางตัวหนึ่งออกเที่ยวหากินอยู่ที่ชายป่า ในขณะที่และเล็มหญ้ากินเพลินอยู่ กวางเหลือบไปเห็นนายพราน ถือหน้าไม้เดินค้อมเข้ามาทางหมู่ไม้ ก็มีความตกใจกลัว กระโดดหนีเข้าป่าไป ส่วนนายพรานก็สะกดยตามรุกเข้าไปจนกวางจนตัว จะหนีไปไหนไม่รอด จึงวิ่งเข้าไปซ่อนตัวอยู่ในถ้ำเสือ ข้างฝ่ายเสือเมื่อเห็นกวางวิ่งเข้าไป

ในถ้ำ เสือก็หมอบพุงลงที่ข้างก้อนหินใหญ่ ไม่ให้กว้างเห็น
ปล่อยให้กว้างเข้าไปจนกันถ้ำ แล้วก็กระโจนเข้าจับคอ
กว้างล้มตายอยู่ ณ ที่ซอมนั้นเอง กวางในเมื่อเวลาจะสิ้นใจก็
ร้องขึ้นว่า “กูเถอะ อันตรายย่อมมีอยู่ไม่ว่าที่ไหน เราหนี
คนพ้นแล้ว ก็ยังมาปะเสือเข้าอีก”

* * *

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การที่จะหลบหลีกอันตราย
จงคิดสูญเสียให้รอบคอบก่อน ระวังอย่าวิ่งเข้าไปหาอันตราย
เข้าอีกได้

นิทานที่ ๔๓ เรื่องลิงกับคนทอดแห

ชายผู้หนึ่งทอดแหอยู่ที่ริมฝั่งน้ำ ที่ข้างตลิ่งนั้นมีคันหว่าใหญ่อยู่คันหนึ่ง กำลังออกลูกกก ลิงกำลังปลิดลูกหว่ากินอยู่ เมื่อเห็นชายผู้นั้นเหวี่ยงแหไป นึกประหลาดใจ จ้องอยู่จนลิมกินลูกหว่า ในที่ตรงนั้นเผอิญมีกุ้งปลาชุม ชายที่ทอดแหจึงทอดแหเพลนไป จนลิมกินข้าวเช้า ครั้นตกสายเข้าคนทอดแหทนหิวไม่ไหว ก็เอาเรือผูกทิ้งไว้โคนคันหว่า ทั่วกลับไปกินข้าวที่บ้าน และคิดไว้ว่าเมื่อกินข้าวแล้วจะกลับมาทอดแหต่อไปอีก ข้างฝ่ายลิงเมื่อเห็นคนเดินลับไปแล้ว ก็ลงมาจากคันหว่าไต่ลงไปในเรือ จับแหจะทอดกุ้งปลาเอาอย่างคน แต่แหเป็นของกว้างใหญ่เกินตัวลิง จึงพันคินพันมือลึงยุงเหยิง ยิ่งลึงคินรนเท่าไรแหก็ยิ่งพันยุงหนัก เข้าทุกที ลงท้ายที่ลึงคินก็พลาดแคมเรือตกลงไปในน้ำ ทั้ง ๆ ที่แหพันตัวอยู่ทั้งนั้น เมื่อสิ้นแรงจะจมน้ำตาย ลิงร้องขึ้นว่า “นี่แหละ สมน้ำหน้าตัวเราเองที่เราชอบสู้รู้”

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า จะทำการสิ่งใดต้องรู้จักประมาณกำลังตน อย่าหลงไปว่าใครเขาทำอะไรได้แล้วเราจะทำเหมือนเขาได้ไปทุกอย่าง

นิทานที่ ๔๔ เรื่องคนเลี้ยงแพะกับลูกเสือ

ชายคนหนึ่งเป็นพ่อค้าขายแพะ เลี้ยงแพะไว้ที่ริม
สถานีรถไฟผุ่หนึ่ง วันหนึ่งชายนั้นเข้าป่าจะไปตัดไม้ไผ่
มาทำคอกแพะ ขณะเมื่อเดินไปถึงเชิงเขา ชายผู้นั้นพบ
ลูกเสือหลงแม่ตัวหนึ่งเดินอยู่ตามลำพัง จึงจับเอามาเลี้ยงไว้
แล้วหัดให้ลูกเสือเที่ยวขโมยลูกแพะของชาวบ้านใกล้เคียง
สวนลูกเสือนั้น ถ้าวันไหนขโมยลูกแพะของชาวบ้านได้
สองตัว ก็กักกินเสียตัวหนึ่ง เหลือเอาไปให้เจ้าของแต่
ตัวเดียว ถ้าวันไหนขโมยแพะของคนอื่นไม่ได้ พอตก
กลางคืนลงก็ขโมยแพะของเจ้าของกินเสียทุกวันไป

*

*

*

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การคึกหาประโยชน์ใส่ตัว
ในทางมิชอบ ลงปลายมักจะเสียประโยชน์ตนเอง

นิทานที่ ๔๕ เรื่องคนเลี้ยงวัวกับวัวหาย

ยังมีวัวบ้านฝูงหนึ่ง เขาปล่อยให้กินหญ้าอยู่กลางทุ่งนา
วัวตัวหนึ่งเจ้าปัญญาคิดเห็นว่า การที่หากินอยู่กับเพื่อน
ฝูงล้าจืดกันเช่นนั้น ไม่สู้จะไ้หญ้าอ่อนและหญ้าชนิดที่ดี ๆ
กินนัก คิดแล้ววัวตัวนั้นก็ออกจากฝูง เข้าไปหาหญ้ากิน
ที่ชายป่า

แต่โดยลำพัง ในมิชามินาน ราชสีห์ตัวหนึ่งได้สาบว่ว
ก็เอนตามสาบออกมาทางชายป่า พบววกำลังกินหญ้าเพลินอยู่
ก็กระโจนเข้าตบกัดคัฟัดเหวี่ยงจนว่วตาย แล้วราชสีห์ก็พา
ไปไว้ยังถ้ำที่ตื่นเขา ครั้นตกป่ายลงคนเลียงว่วออกมา
จากที่พัก จะมาต้อนฝูงว่วเข้าคอก แต่เมื่อมานับว่วดู เห็น
ว่วหายไปตัวหนึ่ง จึงออกเที่ยวตามหาจนเหนื่อยก็ไม่พบว่ว
คนเลียงว่วหมดปัญญา จึงลงนั่งกราบไหว้บนบานเจ้าป่า
ขอให้ช่วยให้พบว่วแล้วจะแก่นันกล้วยหมูปะเค้ ปอบน
แล้วได้สักหน่อย คนเลียงว่วเดินไปพบถ้ำที่ราชสีห์อยู่

เมื่อคนเลี้ยงวัวชะโงกเข้าไปในถ้ำ เห็นราชสีห์กำลังกินวัวอยู่ ก็ตกใจกลัวร้องขึ้นว่า

“คราวนี้ถ้าตัวข้าพเจ้ารอดชีวิตไปได้แล้ว ข้าพเจ้าจะถวายวัวให้แก่เจ้าป่าเพิ่มขึ้นอีกตัวหนึ่ง”

* * *

นิทานเรื่องนี้ตรงกับสุภาษิตที่ว่า “เสียน้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย” คือสอนให้รู้ว่า เมื่อเราเสียของอะไรไปบ้างเล็กน้อยแล้ว ก็อย่าบ่นรำไร หรือวุ่นวายให้เกินไปนัก เกลือกจะกลับเสียซ้ำเติมเข้าไปอีก

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ วก. ๒๒๖๓/๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหนังสืออ่านสำหรับเด็ก

อนุสนธิ์คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่วก.๔๖๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหนังสืออ่านสำหรับเด็กนั้น เนื่องจากคณะกรรมการดังกล่าวมีอายุ ๒ ปี บัดนี้อายุของคณะกรรมการดังกล่าวจะได้สิ้นสุดลง ดังนั้นจึงแต่งตั้งให้บุคคลต่อไปนี้เป็นกรรมการปฏิบัติหน้าที่สืบต่อไป คือ

๑. คุณหญิงสมโรจน์ สวัสดิ์กุล ณ อยุธยา	ที่ปรึกษา
๒. คุณหญิงบุษยา แสงมณี	ที่ปรึกษา
๓. นายโกวิท วรพิพัฒน์	ที่ปรึกษา
๔. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ	ที่ปรึกษา
๕. นายอรุณ โมกษะเวส	ประธานกรรมการ
๖. ศาสตราจารย์สุทธสิริโกมล คำพันธุ	กรรมการ
๗. นายมนัส กรีนพงศ์	กรรมการ
๘. นางสาวกานต์ณัฏ์ สักดิ์เจริญ	กรรมการ
๙. นางสาวพรพรรณมา เกี่ยมบุญเรือง	กรรมการ
๑๐. นางสาวสาลี ทองธิว	กรรมการ
๑๑. นางสาวจินตนา โปทะไชย	กรรมการและเลขานุการ
๑๒. นางสาวปริญญา ฤทธิเชิญ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ให้คณะกรรมการนี้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเวลา ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

(นายออบ ทองไข่มุกด์)

ผู้ตรวจราชการกระทรวง ธิการราชการแทน
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์

นิทานอีสป

ISBN 974-01-2151-9

9 789740 121510

ราคา 28.00 บาท